

ciziny a pod. Z čísel obsažených ve Zprávě a dokumentujících stav nezaměstnanosti v zemi Moravskoslezské, jakož i opatření která úřady byla učiněna za účelem jak čelení nezaměstnanosti, tak i ke zmírnění následků této, vyjímám následující nejdůležitější: Roku 1932 bylo u okresních úřadů a zemského úřadu práce registrováno 546.290 nezaměstnaných (v roce 1931 312.670), z nichž umístěno bylo 170.577 uchazečů, t. j. 31% (v r. 1931 40%). Z jednotlivých nejdůležitějších pracovních oborů skýtalo v r. 1932 (podobně i v r. 1931) poměrně nejvíce příležitosti k práci zemědělství, kde se místy — a to hlavně v době žní — pociťoval i nedostatek pracovních sil přes to, že v jiných oborech byla stále velmi citelná nezaměstnanost. Tato byla nejvíce patrna (stejně jako v r. 1931) v textilním průmyslu a to hlavně v severní a severovýchodní části země, kde toto průmyslové odvětví je zastoupeno nejpočetněji. Ale i v kovoprůmyslu byla situace trvale neutěšená (s výjimkou automobilek, které stejně jako v r. 1931 vykazovaly i v r. 1932 dobrou zaměstnanost), neboť byly nezaměstnaností postiženy jak velké, tak i malé závody a živnosti. Nestejnoměrně zaměstnán byl průmysl oděvnický, obuvnický, papírenský, na hliněné zboží a potravinářský. Nezaměstnaností citelně postiženy byly také téměř všechny sklárny a v uhelném průmyslu potrvávala stagnace v neztenčené míře, ba dokonce počet horníků byl ještě omezován a přikročeno téměř na všech jamách k omezení počtu směn. Značná zdrženlivost ve stavebním podnikání měla za následek neutěšený stav zaměstnanosti i v tomto oboru. — Z titulu státní stravovací akce bylo v zemi Moravskoslezské rozděleno v r. 1932 nezaměstnaným a omezeně pracujícím 54,998.275 Kč (v r. 1931 24,782.127 Kč). Veřejným stavebníkům poskytnuto 13,492.950 Kč na příspěvcích na mzdu, za něž byla opatřena pracovní příležitost pro 31.849 osob (roku 1931 poskytnuto 18,566.000 Kč a práce tak opatřena 47.696 osobám). V cizině bylo prostřednictvím úřadů práce opatřeno zaměstnání 2.749 osobám (z toho nejvíce v Rakousku: 2.428 osobám). Poukázek na volnou jízdu vydáno r. 1932 celkem 2.090. — Důležitou dobrovolnou organizací pečující o nezaměstnané byly okresní spolky pro péči o nezaměstnané, zřízené během r. 1932 ve všech okresních městech. Spolky ty měly koncem roku již 39.587 členů a opatřily na penězích 2,317.667 Kč. — Zpráva je doplněna tabulkami udávajícími počet přihlášených volných míst, počet přihlášených uchazečů a počet osob, jimž byly vydány průkazní lístky podle obvodů jednotlivých úřadů práce, úhrnnými tabulkami o těchže otázkách podle jednotlivých měsíců, jakož i podle jednotlivých druhů povolání u hledané nebo nabízené síly. Připojen je diagram znázorňující zprostředkování práce v zemi Moravskoslezské v letech 1930, 1931 a 1932. Peterka.

JUDr. Antonín Hobza a JUDr. Stanislav Jurásek: Exekuční řízení berní a soudní vzhledem k zákonu o přímých daních ze dne 15. června 1927 č. 76 Sb. z. a n. Nákladem vlastním. V generální komisi Právnického knihkupectví a nakladatelství v Praze, 8°, stran 424, v Praze 1933, cena vázaného výtisku 100 Kč s vložkou, obsahující úplné znění zákona ze dne 21. XII. 1932 č. 1 z r. 1933 o změně a doplnění některých předpisů o řízení exekučním a o trestním stíhání pletich při dražbách, jenž vyšel již po vytištění knihy. Dílo věnováno jest hlavně potřebám praxe, především pak myšleno jako vskutku žádoucí příručka pro berní úřady, s jichž prací autoři, úředníci exekučního oddělení české finanční prokuratury pro obvod Veliké Prahy měli bohatou příležitost se obeznámiti a poznati tak přednosti i vady postupu berních úřadů, zvláště když až do počátku platnosti zákona 76/27 (§ 343) veškerá exekuce soudní pro nedoplatky berní dle tehdy platného nařízení 28/1898 ř. z. se soustřeďovala výlučně z obvodu Veliké Prahy u tohoto oddělení prokuratury. Spis tento neztrácí však význam ani pro ostatní kruhy praktické, zvláště advokátní, neboť dává jim příležitost nahlédnouti do postupu finanční správy ve věcech berních a usnadní tím vzájemný styk úřadů a stran. Spis rozpadá se ve 2 díly. V prvním díle pojednává se účelově napřed o exekuci na věci movité, jiná práva majetková, exekuci zajišťovací a o různých druzích exekucí, v díle druhém

o exekuci na nemovitosti. V díle prvním probírají autoři po všeobecném úvodu o berní exekuci, v oddíle prvním ustanovení zvláštní o exekuci berní, v oddíle druhém o exekuci soudní. Převážný zřetel věnován jest exekuci berní, jako formě daňové exekuce daleko pružnější než exekuce soudní a zák. 76/27 přivedené k širokému uplatnění praktickému i theoretickému, zejména když její normy slouží co by legální interpretace pro výklad pochybných otázek exekuce soudní. Probrány jsou zevrubně i předpisy o exekuci soudní, platné na Slovensku a Podkarpatské Rusi, jež dosud nejsou sjednoceny. Na konci připojeny jsou dva dodatky: o daních a dávkách, jež se vymáhají jako daně přímé a o konkurenci exekuce berní s politickou, dále obsah s podrobným věcným seznamem, jež učiní spis vitanou příručkou pro každého, kdo potřebuje spolehlivé rychlé rukojeti. Práce přihlíží hojně k výnosům ministerským a judikatuře, nevyhýbá se ani otázkám obtížným neb aspoň méně známým nejen pro neprávnický, ale i v kruzích advokátních. Z tohoto hlediska bylo by poukázati na § 31, 32 a 49 spisu, líčící vymáhání daní v řízeních konkursním a vyrovnacím. Kniha vyniká koncisní, přístupnou formou. Jen někde by si bylo přáti, aby předeslán byl stručný explikativní výklad pojmu, aby mohl býti zcela jasně chápán úředníky i bez erudice právnické (rozdíl mezi exekucí uhražovací a zajišťovací, ručení pro a cum viribus hereditatis a j.). Cenu knihy by zvýšilo zejména pro kruhy právnické, kdyby v dalších vydáních zaujala stanovisko k různým otázkám theoretickým, jež se v této látce vyskytují (náležitosti podpisů na výkazech nedoplatků, doložka vykonatelnosti na nich, § 54 ex. ř. v souvislosti s § 1 č. 13 ex. ř., derogace norem exekučního řádu čl. VI. zákona 130/30, jaké jsou důsledky, nebyla-li před exekucí vykonána upomínka dle § 344 zák. 76/27 a j.). Obzvláštní pozornost věnována jest v § 86 rozvrhovým a dražebním rokům, při nichž stát doposud nebyl uchráněn značných škod, vznikajících neznalostí neb špatnou aplikací předpisů exekučního řádu, škod tím větších, že šlo o hotovosti dobyté, ztracené pouhými poklesky formálními.

Bylo by přáti autorům, kteří se tímto dílem důstojně uvedli do právnické literatury, aby jejich dílo bylo náležitě využito kruhy, jimž je věnováno.

Dr. J. H.

Dr. jur. a Dr. phil. Rolf Grabower, Ministerialrat im Reichsfinanzministerium: Preussens Steuern vor und nach den Befreiungskriegen. Mit einem Geleitwort von Johannes Popitz. — Berlin 1932. Verlag Otto Liebmann. 8°. Str. 688. Cena ? — Jména Grabower a Popitz nejsou odborné literatuře neznámá, vždyť oba autoři mají za sebou již velká díla z oboru finančně-právní historie a finanční srovnávací pravovědy (vydali zejména velkou monografii o dani z obratu), posléz jmenovaný jest právě nyní také šéfem finanční správy v Prusku. Lze tedy odhadnouti, s jakým velkým aparátem G. dané téma zpracoval. Kniha jest opravdu velmi důkladná, jsou v ní kriticky zpracovány spousty materiálu. Můžeme skoro říci, že jest až příliš zevrubná. Předpokládá totiž značnou znalost nejen obecných dějin Pruska, nýbrž i hospodářských. Zvláště kapitoly, v nichž se probírají finanční systémy Pruska z doby před velkou reformou ze začátku minulého století, jsou přímo přeplněny citacemi a to nejen historických dokumentů, nýbrž i spisů jiných autorů, takže tvoří vlastně jen doplněk a podávají dodatky ke spisům, jež se stejnou materií již zabývaly. Jestliže tedy Popitz v předmluvě vyzdvihuje, že lze na základě G-ovy knihy srovnávati finanční systém Pruska po světové válce s jeho systémem po napoleonských válkách, není to tak zcela pravda, protože spis právě vzhledem k tomu, že látka byla zpracována do všech podrobností a za předpokladu obecné její znalosti, jest namnoze nepřehledný.

Nutno ovšem zdůrazniti, že jde o knihu v pravém smyslu finančně-právní. Nejsou v ní úvahy sociologické, ani hospodářsko-politické, ba ani finančně-politické, nýbrž spíše finančně-technické. Do největších podrobností jest probrán vývoj organizace finanční správy, berního řízení a pod. Historik zde najde jistě hodně materiálu, který by mu jinak nebyl přístupný, nebo který by mu unikl, jakož i mnoho dat bi-